

Reactie Schulinck n.a.v. Internetconsultatie Besluit loonkostensubsidie
en normbedragen studietoelage Participatiewet 2021 en regeling
loonkostensubsidie Participatiewet 2021

Inleiding

Schulinck¹ maakt graag gebruik van de gelegenheid om een reactie te geven op de internetconsultatie met betrekking tot het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoeslag Participatiewet 2021 en de concept Regeling loonkostensubsidie Participatiewet 2021.

Deze internetconsultatie valt in twee delen uiteen:

- Uniformering van de loonwaardebepaling en het moment van uitbetaling loonkostensubsidie;
- Verankering hoogte van individuele studietoeslag en vrijlating stagevergoeding.

De wijziging van de loonwaardebepaling is in hoge mate inhoudelijk. Op dit moment wordt de loonwaarde van een persoon met beperkingen met verschillende methoden vastgesteld. In veel, maar nog niet alle arbeidsmarktregio's, is er al sprake van het gebruik van dezelfde methode, maar dat is onvoldoende. Werkgevers die hun werknemers betrekken uit verschillende arbeidsmarktregio's ondervinden hierdoor de nodige problemen. De wens om in het hele land volgens een methode de loonwaarde vast te stellen is begrijpelijk en daarmee kan het belang van deze wijziging onderstreept worden. Wij kunnen evenwel niets zeggen over de kwaliteit van de geformuleerde methode of eventuele risico's die daaraan zijn verbonden. Wij hebben geen arbeidsdeskundigen in huis. De andere aspecten hebben wij wel inhoudelijk kunnen bestuderen.

De regering heeft de studietoeslag gemotiveerd vastgesteld op een bedrag van € 300,00 voor belanghebbenden van 21 jaar en ouder. Voor belanghebbenden van 16 t/m 20 jaar is de toeslag lager vastgesteld. Deze lagere norm is evenredig aan het toepasselijke wettelijk minimum jeugdloon ten opzichte van het reguliere wettelijk minimumloon. Naar onze mening is op de hoogte niets af te dingen en is het niet nodig om nadere vragen ter verduidelijking te stellen. Wij kunnen ons vinden in het doel van de wijziging. Het aan gemeenten verstrekte (ongeoormerkte) budget voor deze toeslag zal nu ook daadwerkelijk voor een groot deel besteed wordt aan deze toeslag. Uit berekeningen van het CBS blijkt dat van dit budget tot nu toe slechts een fractie wordt besteed aan de individuele studietoeslag.

Het vastleggen van het betaalmoment van de loonkostensubsidie komt voort uit de wens van gemeenten. In de praktijk is gebleken dat verschillende betaalmomenten voor gemeenten problemen geven in de uitvoering.

Bij het bestuderen van het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoeslag Participatiewet 2021 en de concept regeling loonkostensubsidie Participatiewet 2021 zijn ons drie zaken opgevallen die naar ons idee aandacht behoeven. Het gaat om de volgende onderwerpen:

1. loonwaardedeskundige;
2. vrijlating stagevergoeding; en
3. indexering vrijlating stagevergoeding.

¹ Schulink ontwikkelt juridisch inhoudelijke content in kennissystemen voor de gemeentelijke sociale dienst, waaronder Grip op Participatiewet, waarvan ruim 90% van de Nederlandse gemeenten gebruik maakt. Zie voor meer informatie: <https://www.schulinck.nl/over-schulinck>.

1. Loonwaardedeskundige

In het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoelage Participatiewet 2021 wordt vastgelegd dat de loonwaarde wordt bepaald door een loonwaardedeskundige (artikel 3 lid 3 concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoelage Participatiewet 2021). Ook is geregeld over welke kwaliteitseisen deze deskundige moet beschikken (artikel 6 concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoelage Participatiewet 2021 en artikel 3 van de concept Regeling loonkostensubsidie).

Wij onderschrijven dat een deugdelijke kwalificering een vereiste is met het oog op een zorgvuldige en objectieve loonwaardebepaling. In het huidige Besluit loonkostensubsidie beperkt dit vereiste van zorgvuldigheid en objectiviteit zich slechts tot de gebruikte methode en een vaag criterium: “dat het onderzoek plaatsvindt door of onder verantwoordelijkheid van een deskundige. Het college draagt er zorg voor dat de deskundige over voldoende deskundigheid beschikt” (artikel 2 lid 2 huidige Besluit loonkostensubsidie).

In de nota van toelichting bij het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoelage Participatiewet 2021 wordt nog het volgende gesteld: Ook moet hij (red.: de loonwaardedeskundige) een onafhankelijke en onpartijdige positie innemen, zodat de loonwaarde zo objectief mogelijk wordt vastgesteld. De vraag is natuurlijk in hoeverre dat geborgd kan worden als de loonwaardedeskundige wordt ingehuurd door of in dienst is van het college.

Uit de nota van toelichting bij het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoelage Participatiewet 2021 volgt ook dat het UWV heeft aangegeven de geüniformeerde methode voor loonwaardebepaling te gaan gebruiken bij beoordelingen in het kader van de Wajong. Om die reden vragen wij ons af waarom de verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de loonwaarde voor loonkostensubsidie niet ook standaard kan worden uitgevoerd door het UWV. Vooral omdat het UWV beschikt over dé deskundigheid voor het beoordelen van de arbeidsmogelijkheden van een persoon en de loonwaarde die daaraan moet worden toegekend.

2. Vrijlating stagevergoeding

Artikel 9 van het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoeslag Participatiewet 2021 bepaalt het volgende: “Het bedrag bedoeld in artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet bedraagt: € 180.”

Daarin is ons inziens een foutje geslopen. Dit bedrag ziet immers niet op de hoogte van de studietoeslag, maar op de vrijlating van een bedrag aan inkomsten uit stage. Dat laatste wordt na de inwerkingtreding van de Wet uitvoeren breed offensief niet geregeld in het eerste lid, maar in het vijfde lid van artikel 36b Participatiewet. Daarom moet in artikel 9 van het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoeslag Participatiewet 2021 worden verwezen naar artikel 36b, vijfde lid, van de Participatiewet en niet naar artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet.

Artikel 36b Participatiewet gaat na invoering van de Wet uitvoeren breed offensief als volgt luiden²:

1. In aanvulling op artikel 7 verstrekt het college op verzoek van een belanghebbende die als rechtstreeks gevolg van een ziekte of gebrek structureel niet in staat is naast de studie inkomsten te verwerven, een studietoeslag waarvan de hoogte, die voor naar leeftijd te onderscheiden categorieën belanghebbenden verschillend kan zijn, bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld.

2. Bij de beoordeling of recht bestaat op de studietoeslag vraagt het college een geneeskundig advies, tenzij zonder dit advies vastgesteld kan worden dat recht bestaat op de studietoeslag.

3. Het verzoek kan worden gedaan door een belanghebbende die:

a. studiefinanciering ontvangt op grond van de Wet studiefinanciering 2000, niet zijnde het levenlanglenkrediet, of een tegemoetkoming krijgt op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten; en

b. geen recht heeft op een uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.

4. De belanghebbende doet aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op het recht op de studietoeslag. Deze verplichting geldt niet als die feiten en omstandigheden door het college kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens of kunnen worden verkregen uit bij ministeriële regeling aan te wijzen administraties. Bij ministeriële regeling wordt bepaald voor welke gegevens de tweede zin van toepassing is.

5. De belanghebbende die in het kader van zijn studie inkomsten uit een stage ontvangt, behoudt het recht op de studietoeslag, met dien verstande dat de hoogte van de studietoeslag wordt verminderd met het bedrag aan inkomsten uit de stage voor zover dat het een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen bedrag te boven gaat.

6. Artikel 40, eerste lid, en paragraaf 6.4, zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat waar «bijstand» staat steeds gelezen wordt «studietoeslag».

² Zie [TK 2019-2020, 35 394, nr. 5](#).

3. Indexering vrijlating stagevergoeding

Artikel 10 van het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoelage

Participatiewet 2021 regelt de indexering van de bedragen zoals opgenomen in artikel 8 en 9 van dat besluit. Voor de goede orde: het gaat om de indexering van de normbedragen studietoelage en de indexering van de vrijlating van de stagevergoeding. In de nota van toelichting bij het concept Besluit loonkostensubsidie en normbedragen studietoelage Participatiewet 2021 wordt de suggestie gewekt dat de stagevergoeding op dezelfde wijze wordt geïndexeerd. De toelichting stelt hierover:

“De vrijlating voor de stagevergoeding wordt op overeenkomstige wijze geïndexeerd. Hoewel de stagevergoeding naar zijn aard een onkostenvergoeding is en geen loon, is aannemelijk dat de gemiddelde stagevergoeding zich grosso modo op dezelfde wijze zal ontwikkelen als de lonen. Daarom wordt de vrijlating voor de stagevergoeding op dezelfde wijze herzien.”

Volgens ons is een stagevergoeding geen onkostenvergoeding. Stagevergoedingen zijn brutobedragen, waarover dus loonbelasting verschuldigd is. Deze vergoeding wordt als een vorm van inkomen gezien. Alleen bij stages in het Vmbo is sprake van een netto (on)kostenvergoeding.

Het belangrijkste is dat de hoogte van de stagevergoeding wordt bepaald door de werkgever. De vrijlating van de stagevergoeding wordt geïndexeerd op grond van de aanname dat deze vergoedingen ook zullen worden geïndexeerd. Maar een werkgever bepaalt of hij de vergoeding indexeert. De wetgever kan er ons inziens daarom niet van uitgaan dat de stagevergoeding gelijk loopt aan de ontwikkelingen van het minimumloon.

Deze toelichting kan ons inziens voor de praktijk tot verwarring leiden en dat is niet nodig. Als de toelichting (onjuist) wordt gevolgd zou niet alleen het vrij te laten bedrag worden geïndexeerd (door de wetgever), maar ook de ontvangen stagevergoeding (door de gemeente), terwijl deze helemaal niet geïndexeerd hoeft te zijn. Het indexeren van de stagevergoeding vloeit niet voort uit het conceptbesluit. Op grond daarvan wordt enkel de vrijlating geïndexeerd. Het is naar onze mening beter om de passage over de automatische indexering van de stagevergoeding uit de toelichting te halen, omdat de onzekere vooronderstelling voor de uitvoering onnodig tot verwarring kan leiden.

Meer weten/ contactgegevens

Deze aanbevelingen zijn opgesteld door de juridische specialisten uit het team Participatiewet van Schulinck, dé online kennisbank & helpdesk voor gemeenten. Zij zijn medeverantwoordelijk voor de kennisbank Grip op Participatiewet. Daarnaast ondersteunen zij gemeenten bij de uitvoering van de Participatiewet.

Wilt u meer weten over bovenstaande aanbevelingen, neem gerust contact met ons op via:
helpdesk.wwb@schulinck.nl of 077- 475 8018.

Meer informatie over Schulinck, Grip op Participatiewet en Grip op schuldhulpverlening kunt u vinden op www.schulinck.nl.